119562 - Oğlu için Akika kurbanı kesmeyi adayan, fakat sonra bunu yerine getirmeye güç yetiremeyen kimsenin ne yapması gerekir?

Soru

Allah Teâlâ kendisine bir erkek çocuğu verirse Akika kurbanı kesmeyi adayan, Allah Teâlâ kendisine erkek çocuğu verince (Akika kurbanını satın alacak) para bulamayan kimse ne yapmalıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olduğuna göre o adak adamaktan (nezrden) yasaklamış ve şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ النَّذْرَ لا يُقَدِّمُ شَيْئًا وَلَا يُؤَخِّرُ، وَإِنَّمَا يُسْتَخْرَجُ بِالنَّذْرِ مِنْ الْبَخِيلِ.] رواه البخاري

"Şüphesiz ki adak (nezir), olacak bir şeyi ne öne alır, ne de geriye bıraktırır. Ancak onunla cimriden mal çıkarılmış olur." (Buhârî)

Bu nehiy (yasak), adak sebebiyle istediği ve arzuladığı şeyin olacağına veya Allah Teâlâ'nın, onun bu istek ve arzusunu adağı için yerine getirdiğine inanan kimse hakkında daha kesin olur.

Nezrin (adağın) hükmünün açıklaması hakkında "el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye"de şöyle gelmiştir:

"Kurtubî dedi ki: Nezrin (adağın), istenen ve arzulanan şeyin olmasını çabuklaştırdığına veya Allah Teâlâ'nın, onun bu adağı için yerine getirdiğine inanan kimse hakkındaki hüküm, benim görüşüme göre haram olarak gözükmektedir.Bundan dolayı böyle bir durumda nezretmek (adamak)

haramdır.Kerâhet olması hali ise, buna inanmayan kimse içindir." ("el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye"; c: 40, s: 140)

Allah Teâlâ'ya bir itaati adayan, fakat daha sonra bunu yerine getirmeye güç yetiremeyen nice insanlardan sorular bize geldi.Müslümanın yapması gereken şey; dilini adak adamaktan koruması gerekir.Her kim, sadaka vermek veya oruç tutmak veyahut da kurban kesmek isterse, işinde rahat olabilmesi için bunu adak adamadan yapsın. Eğer bunu yapmayı (bir işi adak adamadan yapmayı) bırakmak isterse, bırakabilir ve kendisine bir şey gerekmez.Adağını yerine getiremeyip kendisini tehlikeye atmaktansa böyle yapar. Çünkü adağı yerine getirmemek, büyük bir vebaldir.

Bu konuda (42178) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Akika kurbanı, müekked sünnettir. Gücü yeten kimsenin bunu bırakmaması gerekir. Nitekim bunun açıklaması (12448) nolu sorunun cevabında geçmişti.

Her kim, çocuğu için Akika kurbanı kesmeyi adamışsa, onu yapması gerekir. Zirâ Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللهَ فَلْيُطِعْهُ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَهُ فَلا يَعْصِهِ.] رواه البخاري]

"Kim, Allah'a itaat etmeye nezr ederse hemen itaat etsin.Kim de Allah'a isyan etmeye nezr ederse, sakın isyan etmesin." (Buhârî; hadis no:6669)

Eğer bu adağı yerine getiremezse, şu iki halden birisinin mutlaka olması gerekir:

1. İster dille söylemiş olsun, isterse buna kalben niyet etmiş olsun-, Akika kurbanını kesmek için belirli bir vakit tayin etmiş olabilir.

Örneğin: Çocuğun doğumundan sonra ilk hafta veya ilk ay Akika kurbanını kesmeyi niyet etmesi gibi. Bu tayin edilmiş zaman geçtikten sonra bu adağını yerine getiremezse, bu kimsenin yeminin keffâreti vermesi gerekir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[كَفَّارَةُ النَّذْرِ كَفَّارَةُ الْيَمِينِ.] رواه مسلم

"Nezrin (adağın) keffâreti, yeminin keffâretidir." (Müslim; hadis no: 1645)

2. İster dille söylemiş olsun, isterse buna kalben niyet etmiş olsun-, Akika kurbanını kesmek için belirli bir vakit tayin etmemiş olabilir.Bu takdirde yerine getirinceye kadar Akika kurbanı bu kimsenin boynunda bir borç olarak kalır. Çünkü Akika kurbanı için belirli bir vakit yoktur. Aksine Akika kurbanı, çocuk doğduktan yıllar sonra bile olsa, hangi vakitte kesilirse sahihtir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.